

Wat kan jij met ons antimicrobiële resistentie-onderzoek in beleid en praktijk?

Hoe draagt kennis uit ons antimicrobiële resistentie-onderzoek bij aan beleid en praktijk?

Midden in de World Antibiotic Awareness Week 2018 organiseren we samen met RIVM en VWS de conferentie 'Antibioticaresistentie; Van onderzoek naar praktijk en beleid. Wat kan jij er mee?!' Wij pakken antimicrobiële resistentie aan om te voorkomen dat mensen overlijden aan een nu nog onschuldige infectieziekte zoals een blaasontsteking of darminfectie. Accuraat, multidisciplinair en wereldwijd. Vanuit onderzoek, beleid en praktijk. Nationaal en internationaal.

Evaluatie, pas op de plaats en toekomst

Deze factsheet toont de conclusies en aanbevelingen uit de zelfevaluatie en externe evaluatie van het ZonMw-programma Priority Medicines Antimicrobiële Resistentie (AMR). En uiteraard blikken we ook vooruit. Ook maken we een pas op de plaats van het ZonMw-programma Antibioticaresistentie (ABR) en de Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance (JPIAMR). In dit internationale verband voor wetenschappelijke samenwerking en onderzoekscapaciteit participeren we namens Nederland.

Vernieuwing met One-Health-aanpak

Kennis uit door ons gefinancierd onderzoek draagt bij aan vernieuwing in beleid en praktijk. Zo hebben de AMR-projecten veel evidence-based-kennis opgeleverd voor het zorgvuldig gebruik van bestaande middelen. Resultaten dragen bij aan de ontwikkeling van nieuwe middelen en methoden, richtlijnen en beleid en het in kaart brengen van potentiële risico's. Ook is de samenwerking tussen de veterinaire en humane geneeskunde versterkt.

14 november 2018

Antimicrobiële resistentie

Antimicrobiële resistentie is een urgent, groeiend en wereldwijd probleem dat vraagt om een snelle, internationale en multidisciplinaire aanpak. Met ons onderzoek en implementatie streven we naar de beheersing van het toenemend risico dat mensen overlijden door antimicrobiële resistentie. Het continueren van onderzoek over alle aspecten is daarbij essentieel. Zo ook de One-Health-benadering van het onderzoek, waarbij aandacht uitgaat naar het ontstaan en de verspreiding van antimicrobiële resistentie bij mens, dier en in het milieu.

ZonMw stimuleert
gezondheidsonderzoek en
zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
info@zonmw.nl
www.zonmw.nl

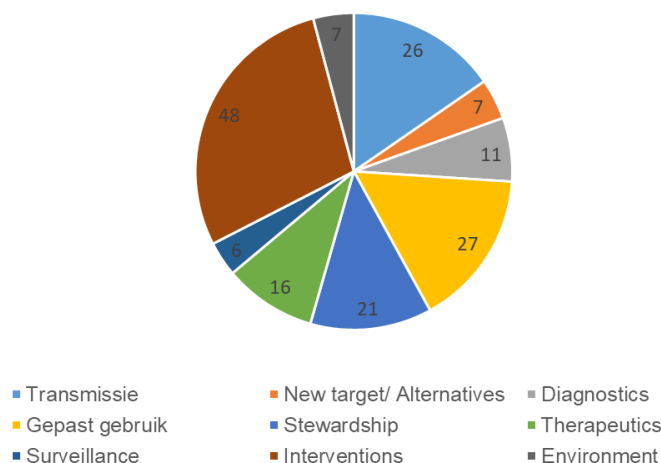
Sociale media

- www.facebook.com/zonmwNL
- www.twitter.com/zonmw
- www.linkedin.com/company/zonmw
- www.youtube.com/ZonMwTV

Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling. ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

ZonMw heeft als hoofdpodragtgevers het ministerie van VWS en NWO.

Aandachtsgebieden AMR, ABR, JPIAMR (aantal)

Afbeelding 1: Cirkeldiagram aandachtsgebieden van projecten AMR (n=28), ABR (n=17), JPIAMR (n=22); projecten kunnen meerdere aandachtsgebieden hebben

Pas op de plaats van onderzoek

Wat is de winst van onderzoek naar antimicrobiële resistentie? Wat levert het de wereld en Nederland op? Niet alleen in geld maar ook in gezondheid en welzijn voor mens, dier en milieu? Enkele voorbeelden van onderzoeksprojecten laten zien wat de kracht van nieuwe kennis is voor beleid en praktijk. Professionals in humane en veterinaire gezondheid zien dagelijks het effect van antimicrobiële resistentie op mens en dier (en milieu). Onze bijdrage aan die nieuwe kennis komt van de in totaal 67 projecten over antimicrobiële resistentie.

- AMR: 14,8 miljoen euro (netto); 2009-2018; 75 projectideeën; 28 gehonoreerde projecten
- ABR: 16 miljoen euro (bruto); 2016-2023; 59 projectideeën; 17 gehonoreerde projecten tot nu toe
- JPIAMR joint actions: 7 miljoen euro (bruto); sinds 2013; 22 gehonoreerde projecten tot nu toe met Nederlandse participatie

Antibioticateams (A-teams) landelijk in ziekenhuizen

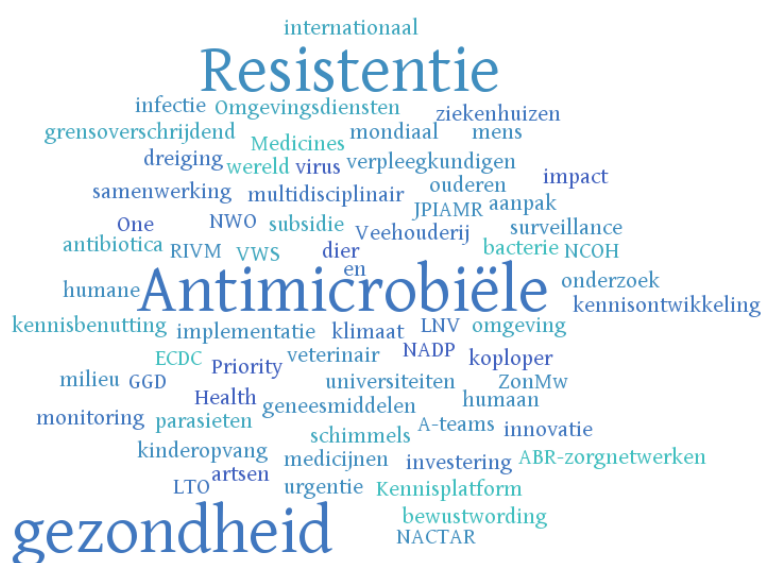
Een afgerond AMR-project van Amsterdam UMC (locatie AMC) heeft ertoe bijgedragen dat antibioticateams (A-teams) landelijk in ziekenhuizen worden ingezet. De maatschappelijke impact van dit project is vergroot door de actieve rol van de projectleider in de beleidsvorming over antibioticagebruik in ziekenhuizen. Haar kennis van de beïnvloeding van beleidsprocessen en bestuurlijke processen heeft bijgedragen aan implementatie.

Varkensneus remt MRSA

In een lopend ABR-project van de Universiteit Utrecht wordt met hightech moleculaire technieken gekeken of bacteriën die van nature bij varkens in de neus voorkomen, de groei van MRSA kunnen remmen. Artsen, onderzoekers, dierenartsen en veehouders werken gezamenlijk aan het beperken van de overdracht van MRSA van varkens naar mensen. Een veelbelovend project dat mogelijk ingangen biedt om in de toekomst mensen te beschermen tegen MRSA.

Mestverwerking en antibioticaresistentie

RIVM onderzoekt samen met internationale partners wat de risico's van de uitstoot van antibioticaresistentie uit mest zijn voor de bevolking. In hoeverre kunnen mestverwerkingstechnieken de verspreiding van antibioticaresistentie verminderen? Daarnaast wordt gekeken hoe groot het risico is dat mensen hieraan worden blootgesteld

Toekomst

De externe-evaluatiecommissie raadt ZonMw aan het brede karakter van onderzoek naar antimicrobiële resistentie voort te zetten waarbij internationale samenwerking wordt gestimuleerd. Nederland kan als koploper op het gebied van resistentieproblematiek over de grenzen heen veel bieden en ophalen. Nieuw daarbij is multidisciplinair onderzoek naar dreigingen door het veranderende klimaat en milieu.

Continuering onderzoek

Het is onzeker hoe de financiering van onderzoek naar antimicrobiële resistentie nationaal en internationaal op efficiënte wijze gecontinueerd wordt. Met de huidige kwaliteit en beschikbaarheid van onderzoekers kunnen we meer betekenen voor het ontwikkelen en verspreiden van kennis over preventie, transmissie en diagnostiek van antimicrobiële resistentie. We zetten ons daarvoor in door samen te werken en de nieuwe kennis in samenhang te presenteren. We doen dat onder meer vanuit onze centrale positie voor Nederland in het internationale speelveld. Ook willen we de met dit programma versterkte samenwerking tussen de veterinaire en humane geneeskunde continueren. De toepassing van kennis bevorderen we door de samenwerking met onder andere ABR-zorgnetwerken en A-teams te intensiveren.

Meer informatie

- in het nieuwsbericht over de evaluatie en in de 2 evaluatierapporten op www.zonmw.nl/resistentie
- in ons eerder verschenen nieuwsbericht over de maatschappelijke [impact van AMR-projecten](#)
- in de [Mediator-column van Sjaak de Gouw](#)
- over het AMR-project '[Antibioticateams \(A-teams\) landelijk in ziekenhuizen](#)'
- over het ABR-project '[Varkensneus remt MRSA](#)'
- over het JPIAMR-project '[Mestverwerking en antibioticaresistentie](#)'
- op www.zonmw.nl/resistentie
- bij Linda van Gaalen, programmasecretaris, via abr@zonmw.nl